

Svetlo sije naša plamenica

Pet plamenic se je strnilo v eno — simbol jugoslovanskih narodov, ki so v ognju revolucije zavrgli starega kraljevskega orla, tisto črno ujedro, ki jih je dve desetletji razdvajala in tiščala k tlom, ter zapisali na svoj prapor geslo o svobodi, bratstvu in človeka dostojnem življenju pod streho Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Šestindvajset let oz. 24 je minilo od takrat, ko je bila pred vsem svetom potrjena in zapečatenjena enotna volja jugoslovanskega ljudstva, da si hoče uresničiti davne sanje o svobodi življenja in sprostiti svoje ustvarjalne moči za zgraditev lepše bodočnosti. Dve leti za tem, 29. novembra 1945, je bila monarhija dokončno pokopana, na njenih razvalinah pa je začelo vstajati tisto, za kar je nešteto zvestih sinov domovine žrtvovalo življenje v borbi z okupatorji in domačimi izdajalci. Šestindvajset let — pa se nam zdi kot bi bilo to včeraj; morda prav zato, ker smo se v teh letih tako hitro dvigali iz stoletne zaostalosti in se uvrstili med razvite, industrijske dežele. Morda se prav zato tako živo spominjamo tistih dni, ker smo bili takrat še tako rekoč goli, ker smo začeli šele graditi na temeljih s krvjo utrjene enotnosti, zdaj pa imamo hišo na teh temeljih, močno hišo, ki ji noben vihar ne more do živga.

Globoke so korenine iz katerih je zrasla nova Jugoslavija. Našo

plamenico je prižgala Komunistična partija, ki se je na to pripravljala že v letih ilegalnega življenja pred vojno pod vodstvom tovariša TITA. V ognju te plamenice se je kalila naša bodočnost — prava, socialistična demokracija, socialistični humanizem, načrti velikih dni in velikih del.

Simbol jugoslovanskih narodov — pet plamenic združenih v eno je vedno svetlo žarel, čeprav so ga obkrožale temne sile in ga skušale ugasiti. Žarel je in še žari, še svetleje — tako da ga vidijo vsi narodi sveta, vsi tisti ljudje, ki hočejo živeti v svobodi in miru, ki hočejo, da jim atomski vek prinese blagostanje, ne pa razdejanja.

To je želja po mirni graditvi, po bratstvu vseh narodov sveta — kakor so si bratstvo ter demokracijo in socializem ustvarili jugoslovanski narodi. Tako si hočejo vse to ustvariti tudi drugi narodi, vsak po svoji poti, kakršna se jim zdi naj-

bližja in najboljša. To je želja po ustvaritvi takega sveta, v katerem ne bi nikdar odločali o usodi človeštva samo »veliki«, ampak tudi »mali« — »mali« pa so ogromna večina človeštva, ki je proti vojni in razdejanju. To je pot aktivne koeksistence za katero se Jugoslavija že od začetka vztrajno bori in katere možnost skupaj z drugimi izvenblokovskimi državami dokazuje v praksi. To je edina pot, ki lahko jamči človeštvu obstoj in srečno bodočnost.

29. november je torej dan vseh naših delovnih ljudi, živih in mrtvih. V vseh nas, ki smo preživeli strahote druge svetovne vojne, živijo tudi tisti, ki so skupaj z nami nosili orožje, ki so skupaj z nami šli skozi ječo in taborišče, ki pa niso skupaj z nami dočakali dneva svobode.

Spominjamo se takih, kot so bili v dneh skupnega boja; čas jih ni postal. Mladi živijo naprej tudi v srcih mater, ki so jih rodile in vzgojile v ljudi, ki niso znali samo živeti, temveč tudi ponosno umreti.

Živijo naprej v srcih vseh tistih, ki so jih imeli radi in prav zato dan republike ni samo praznik borcev, temveč praznik vseh narodov nove Jugoslavije.

Zato bomo kot vsako leto do sedaj lepo in ponosno proslavili ta veliki dan in rojstni dan naše Socialistične federativne Jugoslavije.

M. P.

Sodelavcem iskreno čestitamo ob prazniku 29. nov. in želimo še mnogo uspeha pri nadaljnjem delu

UREDNIŠKI ODBOR
UPRAVA PODJETJA IN
OSTALE ORGANIZACIJE

Kulturni in zgodovinski dnevi

2. novembra 1952 je bil v Zagrebu VI. kongres KPJ. Glavni referat »Boj jugoslovanskih komunistov za socialistično demokracijo je podal tov. Tito. Na tem kongresu je bil sprejet sklep, da se KPJ preimenuje v Zvezo komunistov Jugoslavije (ZKJ). Na prvem plenumu novega CK je bil za generalnega sekretarja izvoljen tov. Tito.

13. novembra 1944 je bilo osvojen Skopje.

15. novembra 1939 je v Podgorici (Titograd) izšel časopis »Glas Črne gore« kot legalno glasilo PK KPJ. Časopis katerega urednik je bil sekretar PK SKOJ-a Budo Tomović je bil po treh mesecih izhajanja prepovedan.

19. novembra 1944 je predsedstvo AVNOJ-a sprejelo sklep, s katerim se tov. Titu podeli naziv narodnega heroja.

V Spodnjem Okrogu je bil novembra 1944 sedež komande Kamniško-zasavskega vojnega področja, v bližini pa relejna kurirska postaja.

9. novembra 1944 so domobranci v Prapročah odkrili center okrožne gospodarske komisije, ga napadli in zasegli veliko zbranega materiala.

29. novembra 1943 je bilo v Jajcu II. zasedanje AVNOJ-a in bili sprejeti zgodovinski sklepi: formira se nacionalni komite kot začasna vlada nove Jugoslavije.

Istega dne 1945. leta je bilo v Beogradu zasedanje ustavodajne skupščine. Sprejeli so zgodovinsko deklaracijo o razglasitvi FLRJ.

25. novembra se je v Rogaški Slatini rodil naš realistični pesnik Josip Stritar.

12. novembra 1920 je bila v italijanskem letoviškem mestecu Rapallu začrtana nekdanja jugoslovansko-italijanska meja. V pičlih dveh letih po končani prvi svetovni vojni so — kljub razglasenemu načelu o »samoodločbi narodov«, ki ga je zastopal tedanji ameriški predsednik Wilson — postali Slovenci najbolj pohabljen narod sredi nanovo urejene Evrope. Mešetarji narodnih usod na mirovni konferenci v Parizu so nas oškodovali za primorske, koroške in za porabske rojake. Ta krivica ne bo v popolnosti nikdar popravljena.

19. novembra 1808 se je v Kranju rodil Janez Bleiweis, zdravnik, pisatelj, časnikiar in politik. Njegove Kmetijske in rokodelske novice so bile od leta 1834 dolgo vrsto let osrednji slovenski časopis, ki pa je v mnogočem održal Bleiweisovo narodnjastvo.

23. novembra 1852 se je v Spodnjih Lokah pri Lukovici rodil, 19. novembra 1918 pa v pregnanstvu na Nižjeavstrijskem umrl, naš ožji rojak — Fran Maselj - Podlimbarski. Bil je višji častnik v avstroogrski vojski, vendar je vseskozi ostal prepričan napreden narodnjak. V romanu »Gospodin Franjo« je opisal kričeče razmere v Bosni, ki jo je Avstrija kot polkolonialno deželo priključila 1908. leta. Zaradi tega

romana je bil obdolžen veleizdaje.

3. decembra 1800 se je v Vrbi rodil dr. France Prešeren. Na isti dan, petdeset let pozneje pa v Moravčah drugi naš ožji rojak, Fran Detela. Bil je upoštevan pisatelj svoje dobe, sposoben humorist. V svojih delih je obravnaval narodno zgodovino, gospodarske razmere na kmetih in kritiziral kulturne in literarne razmere tistega časa. Umrl je 1926. leta.

11. decembra 1918 je umrl Ivan Cankar.

Doseženi rezultati v devetih mesecih 1969

Devetmesečno obdobje letošnjega leta je za nami. To obdobje je bilo za naše podjetje izredno dinamično, delovno in uspešno. Pričakovani rezultati so bili ne samo doseženi temveč celo preseženi. Zasluga za take uspehe gre celotnemu kolektivu od najmanj zahtevnega delovnega mesta do organizatorjev celotnega dela v podjetju. Rezultati, ki smo jih v tem obdobju dosegli in prikazali v devetmesečnem periodičnem obračunu so torej plod kolektivnega dela, ki ni potekalo brez težav.

V tem obdobju smo imeli na razpolago skupaj 273 dni

Od tega je bilo:
39 nedelj
6 državnih praznikov in 72 dni
27 prostih sobot
tako, da je število delovnih dni znašalo 201 dan

V tem času smo delali v polnem skrajšanem delovnem času t.j. po 42 ur na teden. Res je, da smo v tem času opravili tudi veliko dela v podaljšanem delovnem času zlasti zaradi artiklov, ki jih je zahtevalo tržišče (apoteke, filtri za cigarete in nekateri drugi izdelki).

Povprečno je bilo v tem obdobju zaposlenih 707 delavcev ali za 17% več kot v istem obdobju leta 1968.

Celotni dohodek je bil dosežen v višini 7.014.532,77 N din in je za 6% večji od planiranega.

Dohodek je bil dosežen v višini 25.585.573,57 N din in je za 14% večji od planiranega.

Poslovni stroški so naraščali počasneje in so večji od planiranih le za 1%.

Povečala so se tudi sredstva za osebne dohodke in sredstva namenjena za sklade.

Produktivnost na delavca je porasla za 41%, ekonomska produktivnost pa za 44%. K povečanju produktivnosti je pripomogla zlasti nova mehanizacija.

Izboljšala se je tudi ekonomičnost in sicer za 8% in rentabilnost za 33%.

Že iz teh nekaj podatkov lahko vsak član našega kolektiva ugotovi, da je poslovanje v tem obdobju potekalo po začrtanih smernicah in da smo lahko z uspehi zadovoljni.

Senčna stran tega obdobja pa so bila denarna sredstva, ki jih potrebujemo za redno in uspešno poslovanje.

Terjatve od kupcev so se tudi pri nas močno povečale, po drugi strani pa smo v tem obdobju vložili večja sredstva v investicije.

Z velikimi naporimi smo uspeli, da so bile redno poravnane vse naše obveznosti do družbene skupnosti, redno mesečno izplačani osebni dohodki, potni stroški in dnevnice ter v relativno kratkem času tudi obveznosti do dobaviteljev.

Pričakuje se, da bo zadnje tromesečje letošnjega leta po rezultatih nekaj slabše od rezultatov, ki smo jih dosegli povprečno v enem tromesečju v prvih devetih mesecih letošnjega leta. Vsi zaposleni moramo vložiti maksimum naporov, da bodo ti rezultati vsaj optimalni.

To je le nekaj podatkov iz periodičnega obračuna za III. tromesečje 1969. Tiste, ki želijo biti seznanjeni tudi o drugih zadevah prosimo, da se obrnejo na strokovne službe.

F. R.

DRAGI SODELAVCI!

Dovolite, da se tudi jaz pridružim čestitkam ob našem velikem prazniku — Dnevu republike 29. novembra.

Želim vam mnogo delovnih uspehov ter veliko sreče v osebnem življenju.

Vaš nekdanji sodelavec

Janez Drolc

Poročilo samoupravnih organov

DELAJSKI SVET je imel v času od 6. do 20. oktobra dve seji, na katerih je razpravljal o sledečem:

- Člani DS so sprejeli sklep, da se odkupi zemljišče za razširitev dosedanjega skladišča na vzhodno stran v skupni izmeri cca 1.500 m²
- Sklenili so, da se kupi še dve vikend hišici v Počitniškem domu v Novigradu skupno z opremo
- Odobren je bil nakup aparata za kontrolo propustnosti cigaretnih filtrov. Od tekstilne tovarne »Boris Kidrič« Zadar se odkupi mikalnik, ki je poljske proizvodnje. Nabavi se snežni plug, katerega cena je 10.000,— Ndin.
- Odobrena so bila dodatna sredstva za reklamo in propagando za letošnje leto
- Pooblastili so tov. direktorja in vodjo komercialnega sektorja, da v izjemnih primerih odobravata kupcem rabat od bruto fakturnega zneska in kasaskonto od neto fakturnega zneska
- Sprejet je bil sklep, da se dnevnice v višini 70,— Ndin izplačujejo enotno za vse člane podjetja
- Potrjena sta bila pravilnik o delitvi osebnih dohodkov in pravilnik o materialnih stroških poslovanja in amortizacije; pravilnik o kakovosti izdelkov in ugotavljanju rezultatov dela je bil s prečiščenim besedilom sprejet in kot tak ga je treba ponovno predložiti DS v dokončno potrditev

- Sprejeli so sklep, da se 15. članom našega kolektiva in dvema zunanjima, ki so sodelovali pri gašenju požara v skladišču, za njihovo požrtvovalnost izplača denarna nagrada v višini 100,— Ndin
- Soglasno so člani DS potrdili periodični obračun za 9 mesecev letošnjega leta
- Člani DS so potrdili predlog tov. Rogliča, da se bolniški stalež in dodatek na leta službe obračunava s 1. oktobrom dalje, dnevnice pa se izplačujejo od 14. oktobra dalje.

UPRAVNI ODBOR je imel v tem času eno redno sejo, na kateri je razpravljal sledeče:

- Člani UO so v celoti potrdili predlog komisije za letni popis — inventuro.
- Potrdili so predlog novih norm za konfekcijo
- Odobren je bil nakup vrtnega stroja za beton od firme Bosch za potrebe vzdrževalne službe
- Domu Počitka-Mengeš so odobrili sanitetni material, gazo in ovoje na kg po znižani ceni
- Tov. Vladki Berlec so odobrili povrnitev stroškov šolnine na Dopisni srednji ekonomski šoli
- Komisiji za šport pri sindikalnem odboru tovarne so odobrili nabavo športnih rekvizitov.

Č. M.

SAMOUPRAVLJANJE na višji ravni

Veliko je bilo že napisanega o novem sistemu samoupravljanja v podjetju, zato ne nameravam ponavljati tistega kar so tovariši že dobrega povedali. Toda naj mi oprostijo, ker se ne strinjam v vsem z njihovimi izvajanjem posebno v zadnji številki »TOSAME«.

Samoupravno organizacijo in samoupravne organe, gledano širše, je dinamika razvoja že prehitela, prav tako so tudi v nasprotju s potrebnimi družbene reforme. To so dokazovale prekinitve dela širom naše domovine, ki so bile tudi vzrok za XV. amandma. Da pri nas ta nasprotja niso prišla to te stopnje ni zasluga dosedanjega samoupravne-

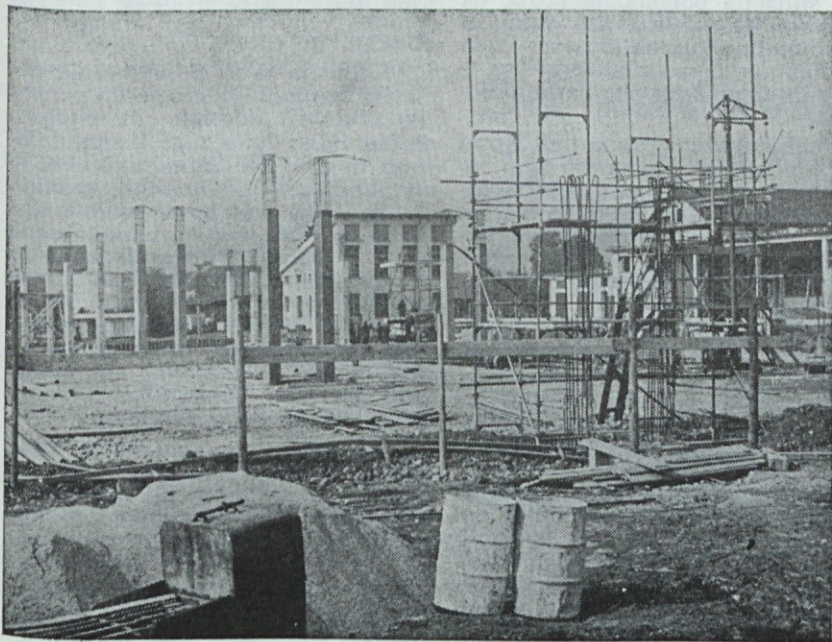
ga sistema in samoupravnih organov. Zasluga za to gre dosednji delni konjunkturi na trgu, ko smo lahko še vse prodali, tudi blago slabše kvalitete. Zasluga gre tudi delovnim tradicijam našega delavca in njegovi zavestni disciplini.

Če so delovni ljudje zaradi krivice, ki so se jim godile, šli tako daleč, da so prekinili delo, čeprav so se zavedali, da gre to njim v škodo, pomeni, da dosednji samoupravni organi niso sposobni reševati nasprotja med birokracijo in samoupravljanjem. V bistvu gre za nasprotja med birokracijo in samoupravljanjem. V socializmu pravimo nasprotja zato, ker so razrešljiva.

Samoupravni organi in samoupravna organizacija naj se spremenijo tako, da bosta zagotovljen neposredni vpliv vseh delavcev v podjetju in samoupravna delitev dela, sankcionirana osebna odgovornost v materialnem in moralnem smislu in da bo zagotovljena družbena kontrola nad izvrševanjem odločitev.

DS podjetja po zakonu ostane. Za UO je nesmiselno pričakovati, da bi strokovno in racionalno odločal na vseh področjih dela pa če mu damo ne vem kakšen strokovni poudarek in kompetence odločanja. Bolj ga bomo razširili, več pristojnosti mu bomo dali, večji birokrat bo.

Za uveljavitev načel »samoupravnih delitev dela«, »večji neposredni vpliv«, »osebna odgovornost«, »družbena kontrola« in »popolna informiranost«, je potrebno več enakovrednih samoupravnih izvršilnih organov, komisij, odborov ali svetov (vseeno kako jih imenujemo), ki bodo odločali na posameznih področjih samoupravnega odločanja enakopravno, kvalificirano, ker bodo (Nadaljevanje na 7. strani)

Začetki gradnje novega objekta

Licitacija v duhu reforme

V glavnem mestu LR Makedonije Skopju, se prireja vsako leto v začetku oktobra specializirani mednarodni sejem tobaka, strojev za tobačno industrijo ter vseh ostalih artiklov in predmetov potrebnih za tobačno industrijo. V tem času so razpisane tudi licitacije reprodukcijkega materiala za potrebe tobačne industrije Jugoslavije. Naše podjetje že več let sodeluje na tem specializiranem sejmu, razstavljamo naše izdelke, predvsem filtre za cigarete in sodelujemo na licitaciji potrebnih količin filtrov za tobačno industrijo. Običajno so na licitacijah prisotne ponudbe od domačih in inozemskih ponudnikov, proizvajalcev filtrov, celofan papirja, celofanske vrvice, embalaže itd. tako, da ima vse to videz prave mednarodne trgovske borze.

Tudi letos je bila organizirana specialna razstava in razpisana pismena licitacija za večje število reprodukcijkega materiala med katerimi tudi za filter palčice za cigarete.

Vsaka pismena licitacija predstavlja, za vse tiste, ki sodelujejo in želijo uspeti, veliko odgovornost pred svojim podjetjem, kajti če ne uspeš, če ostaneš praznih rok in če podjetje nima še drugih kupcev za ta isti izdelek, se lahko zgodi, da se proizvodnja mora za določen čas zmanjšati ali pa celo prekiniti. Taka licitacija pa podjetju prinese nemir, nezaupanje in na kraju veliko materialno škodo. Kolikor je vsaka pismena licitacija koristna za kupce, v toliki meri je tudi v nasprotnem pomenu slaba za proizvajalca. Torej en majhen nasvet: »Pred vsakim odhodom na taka ali podobna licitacijska srečanja je potrebno biti temeljito komercialno in tehnično pripravljen, predvsem predhodno izdelati vse potrebne analize, ter realno oceniti nastalo situacijo. Pri vsem tem pa mora biti vedno prisotna tudi vsaj majhna doza optimizma.«

Na letošnji licitaciji so sodelovala tri podjetja in to:

Tobačna tovarna Sarajevo
Filtrona London s svojimi filijalami iz Dunaja in
Tosama Domžale.

Cetrto podjetje, to je firma Baumgartner iz Švice, pa je bilo baje prepozno obveščeno o pismeni licitaciji, ker je bilo predhodno mišljeno, da za filter palčice pismene licitacije ne bo.

Analizirali smo nastalo situacijo in smo prišli do zaključka, da bi bilo najbolje, da se s Tobačno tovarno Sarajevo dogovorimo o skupnem nastopu na licitaciji, da celo skupaj oddamo eno ponudbo za obe podjetji in bi na ta način skupaj parirali inozemski konkurenci. S predstavniki Sarajeva smo imeli

dva službena sestanka in še več nevezanih razgovorov.

Na sestanku so predstavniki Sarajeva predlagali skupni nastop na licitaciji samo po enem vprašanju in to:

1. skupni dogovor o cenah. Naši predlogi so bili sledeči:
delitev vseh potrebnih količin domačega trga v razmerju 50 % : 50 %
2. v zvezi s kapacitetami, ki jih imata obe podjetji, predlagamo tudi skupni nastop in sodelovanje na inozemskem trgu.
3. dogovor o prodajnih cenah filtrov in o vseh ostalih prodajnih pogojih.

Nadalje smo predlagali še:

1. Sodelovanje po vprašanju nabave surovin, ugodnejši nakup surovin, ugodnejša prodaja filtrov,
2. možno sodelovanje tudi po nekaterih tehničnih vprašanjih.

Vse naše predloge so predstavniki Sarajeva kategorično in ironično odklonili. Naši predlogi bi morali biti za Sarajevo sprejemljivi z ozirom na to, da danes naše podjetje oskrbuje jugoslovansko tržišče 70 %, Sarajevo pa 30 %.

Po obširni in daljši dvakratni diskusiji smo se razšli brez najmanjšega sporazuma. Samo sporazum o cenah je bil za nas nesprejemljiv, brez sporazuma o delitvi količin. Trenutna situacija v celotni tobačni industriji v Jugoslaviji je taka, da v kolikor bi pristali na predlog Sarajeva, bi imelo naše podjetje težke ekonomske in moralne posledice.

Po vseh teh razgovorih nam je bila situacija popolnoma jasna, da moramo iti na licitacijo sami in da bomo imeli uspeh samo pod tem pogojem, če bomo znali pravilno oceniti in analizirati vse nastale momente.

Velika uganka je bila tudi firma Filtrona London za katero smo vedeli le to, da je firma sposobna dati ponudbo po zelo nizkih cenah in, da je mentaliteta precejšnjega števila naših tobačnih tovarn še vedno navezana iz nejasnih vzrokov, na dobave iz inozemstva.

Glede količin smo prvotno dobili obvestilo, da se licitira 3.530.000.000 kosov filtrov. V teh količinah niso bile vključene potrebe Tobačne tovarne Sarajevo, ker filtre sami izdelujejo, ter potrebe Tobačne tovarne Zagreb, katera ni dala svojih potreb. Na prigovor Tobačne tovarne Sarajevo kot predstavnika novega združenega podjetja, so svoje potrebe na licitaciji preklicali tudi Tobačne tovarne Niš, Vranje in Banja Luka, ter je tako ostalo za licitacijo še 1.660.000.000 kom filtrov.

Pismeno ponudbo v zapečeni kuverti je bilo treba oddati komisi-

ji v torek 7. oktobra do 19. ure. Mi smo ponudbo oddali pet minut pred 19. uro in dobili zaporedno številko 13. Do tega trenutka sem se osebno še kar dobro počutil, takoj ko sem oddal ponudbo, pa nisem imel več miru, postal sem utrujen, zaskrbljen, razmišljal sem o vseh mogočih in nemogočih problemih, skratka z veliko bojaznijo sem pričakoval naslednjega dne. Čut osebnih odgovornosti mi ni dal miru, kljub velikemu optimizmu in skrbno pripravljenemu planu, da bi vsaj del noči v miru pričakal razglasitev rezultatov licitacije.

Končno je le prišel čas, člani komisije so zasedli svoja mesta in malo po deveti uri dopoldne pričeli z odpiranjem kuvert. Peta po vrstnem redu je bila ponudba Tobačne tovarne Sarajevo, deveta Filtrona London in trinajsta ponudba našega podjetja. Vsaka pismena ponudba vsebuje več točk kakor: ime artikla tehnični opis, količino, ceno, ostale prodajne pogoje, delavne roke itd.

Od rezultatov objavljene licitacije bom opisal le bistveni element, ponudene cene, katere so tudi vplivale na končni izhod in odločitev komisije.

Po ponudnikih in dimenzijah so bile cene izražene v starih din za 1 kom.

Sarajevo Filtrona Tosama

dim. 66	1,22	1,12	1,10
dim. 72	1,32	1,27	1,20
dim. 90	1,60	1,48	1,45
dim. 102	1,71	1,73	1,60

Komisija je po posvetovanju objavila rezultate in proglasila ponudbo TOSAME Domžale kot najugodnejšo in se tako nam dodeli izdelava in prodaja filtrov za leto 1970 v zgoraj navedeni licitirani količini.

Že drugi dan po objavljeni licitaciji, so tudi predstavniki Tobačne tovarne Sarajevo obvestili komisijo in ostale predstavnike tobačnih tovarn, da so tudi oni znižali cene za leto 1970 do višine naših ponudbenih cen, ali na njihovo žalost ob tej priliki dva dni prepozno ker se stanje pismene licitacije po pravnih predpisih ne da spremeniti.

Tovarišem iz Tobačne tovarne Sarajevo mora biti jasno, da sta sedaj v Jugoslaviji dve podjetji ki izdelujeta filtre za cigarete, da obe podjetji želita delati in živeti, ter da je med podjetji z istovrstnimi izdelki nujno potrebno sodelovanje in kooperacija. Pa še to, da nam je bila številka 13 tokrat naklonjena.

Bajec Slavko oec.

Naš razgovor

V vsaki sodobno opremljeni trgovini lahko kupite vse kar v vsakdanjem življenju več ali manj nujno potrebujete. Tok življenja se razvija vzporedno z razvojem obrti in industrijo. Vsak član človeške družbe sam opaža veliko spremembo glede na opravljanje nekega dela v določeni časovni enoti. V današnjem dinamičnem življenju mora človek narediti veliko več v določeni časovni enoti kot pa je bilo treba narediti v enaki časovni enoti recimo pred desetimi leti. Pogoj, da se danes v kratkem času naredi čim več, je bil dan v trenutku, ko so se v proizvodnjo vpeljali sodobni stroji, avtomati, izpopolnila se je tehnologija in podobno. Danes si težko zamislimo neko dobro opremljeno gospodinjstvo brez pralnega stroja ali električnega štedilnika. Tako ženskam kot tudi moškim primanjkuje časa pri vsakdanjem delu. To »pomanjkanje časa« pa si človek pridobi s tehnično izpopolnjenimi delovnimi sredstvi. Vsak dan bolj in bolj pride do izraza stari rek »čas je zlato« in kdorkoli tega ne upošteva je že vnaprej obsojen, da bo z razvojem zaostal. Posledice tega so jasne.

Mlade mamice so pred nedavnim v naših trgovinah zasledile odličen artikel iz otroške garderobe praktične hlačke iz umetne mase za otroka v najmlajši življenjski dobi. Te hlačke so bile iz uvoza.

Naša tovarna se je na podlagi poslovne politike in izredno pestrega asortimana odločila, da bo pričela z izdelavo podobnih hlačk po švedski licenci »Mölny«. Delo samo je zelo natančno in zahtevno. Zaradi tega so bile poslone v Avstrijo na prakso naše pridne in vestne delavke iz konfekcije, da si tam osvojijo ustrezno rutino in potrebne znanje.

Irena Urbanija je bila ena izmed izbranih delavk. Našemu valbilu, naj sodeluje v tradicionalnem Tosaminem razgovoru se je ljubeznivo odzvala. Na vprašanje »Kdaj ste izvedela, da ste izbrana za Avstrijo in kakšen je bil vaš prvi občutek?« je odgovorila: »Nekega toplega poletnega dne mi je tovarišica Štrukljeva sporočila, da bom odšla na prakso v Avstrijo. Svoj prvi občutek težko razložim, toda bil je nekje med ponosom in presečenjem.«

»Kako pa ste se počutili v inozemstvu, oziroma kako so vas sprejeli v delovno sredino?« »Najino potovanje se je zaključilo v Salzburgu, konkretnije v podjetju Austro-Hahn. Tu smo tudi kupili pravico za izdelavo omenjenih hlačk. V samo delo so naju (Urbanijo Ireno in Habjan Maro) hitro vpeljali. Pričeli sva z delom na najpreprostej-

ših vzrocih. Delo v tej avstrijski tovarni poteka predvsem avtomatsko, česar pa pri nas še za zdaj ni. Za samo delo na avtomatih sva morali prositi šefa, on pa je opozoril delavke pri njih, da so nama odstopile mesto in sva se lahko vadili tudi na avtomatih«, je odgovorila simpatična Irena.

»Ali nam lahko prosim zaupate malo skrivnost in nam poveste, ali imate majhnega otroka in ali uporabljate podobne hlačke pri svojem otroku?«

Priznam, da je vprašanje nekoliko nenavadno, toda tudi to ni vedro Ireno vrglo iz takta in s svojim značilnim nasmeškom na ustnicah je pričela »V svojem zakonu imam do sedaj le enega otroka. Hlačk za previjanje takrat še ni bilo na trgu. Toda na praksi v Avstriji sem se prepričala o njihovi praktičnosti. Lahko se kuhajo ali pa se operejo v hladni vodi ali v pralnem stroju. Svoje oblike in kakovosti v nobenem primeru ne spreminjajo. Otroci se v njih izredno ugodno počuti. Te hlačke nudijo otroku vso prostost in ugodje brez bojazni, da bi mu na koži ostali sledovi v obliki infekcije. Nam, mamici, bodo te hlačke prihranile veliko časa, ker za enkratno previjanje ni potrebno veliko plenice, torej je manj pranja. Naše hlačke bodo izdelane iz kvalitetnega materiala in se bodo izdelovale v standardnih dimenzijah od 3–6 kg, 6–9 kg, 9–12 kg, od 12–15 kg in preko 15 kg. Kontrola pri izdelavi hlačk je izredno stroga in natančna. Tako se ni treba bati

mamici ali očku, da je z nabavo naših hlačk kupil mačka v žaklju.« so bile zaključne besede mlade sodelavke Irene Urbanija.

Presenečen sem bil nad tem naštevanjem kvalitet. Imel sem občutek, da poslušam dobro radijsko reklamo. Osebo ji popolnoma verjamem. Doma imam namreč hčerko, ki nosi podobne hlačke dimenzije od 12–15 kg. Tako kot odrasli tudi otrok neizmerno uživa v svoji prostosti in je srečen v svobodi svojega gibanja. Hlačke »Mölny — TOSAMA« so ga namreč rešile spon preteklosti.

Rozman

Od surovine do izdelkov

Tkanino sestavljajo enake ali različne podolžne niti ali osnova, ter enake ali različne prečne niti, ki jih imenujemo votek. Pri nas uporabljamo za votek in za osnovo prejo enake metrične številke, razen pri mull, krep in ideal ovojih. Med tkanjem se del osnove, ki je razvit, drgne med seboj ob čolnic ter razne dele statev. Da se niti pri drgnjenju ne bi poškodovale jih ojačimo s tem, da jih oblečemo z lepilom - škrobimo. Votek ni škrobljen. Votkova preja je navita na jedro iz katerega odvijamo prejo v trenutku, ko jo vnašamo v zev — ko tkemo. Zato ni nevarnosti, da bi se poškodovala le zaradi drgnjenja. V naši tovarni imamo trenutno 3 vrste statev in rabimo tudi 3 načine navitja votka.

1) Za navadne široke statve s čolnički moramo imeti votkovo pre-

jo na manjših navitkih (angleško: pin kop) kot so tisti na katere je navita preja za osnovo. Te navitke na manjših papirnatih cevkah vlagamo v čolničke take kot jih kupimo v Litiji. Sprejeni so na prstančnih predilnih strojih, ki imajo manjše cevke kot je sedaj običajno. Ker so taki stroji zastareli jih nameravajo v Litiji izločiti.

2) Za avtomatske statve so potrebni votkovi navijalni stroji. To so avtomati, ki so bolj ali manj izpopolnjeni. Prejo navijajo tako, da so plasti proti sredini posebne lesene cevke bolj na gosto navite, da se pri tkanju preja lažje odvijajo.

Naši avtomatski votkovi navijalci Hacoba so starejše izvedbe in že močno iztrošeni. Zato jih bomo kmalu zamenjali z novimi.

(Nadaljevanje prihodnjiki)

Cilj nabavne politike

Poslovanje podjetja se mora trajno in neprekinjeno odvijati, sicer ni uspešno in povzroča poslovne izgube.

Naloga nabavne službe pa je prav skrb za nenehno obnavljanje in izpopolnjevanje zalog ter čuvanje in dostava poverjenega ji materiala v proizvodnjo.

Pri tako obsežnem poslu se vedno pojavljajo problemi, ki s svojo pomembnostjo zadevajo v centralne probleme ekonomije reprodukcije podjetja.

Najbolj delikatno in trajno vprašanje nabavne službe je vprašanje optimalnih zalog. Pri tem je treba opozoriti bravca predvsem na to, da so sredstva vezana v zalogah precejšnja, vsak dan dražja, razen tega pa prav tu tiči del vzvoda za rešitev splošne nelikvidnosti.

Kdaj je višina zaloge optimalna je težko ugotoviti, ker je potrebno upoštevati ogromno dejavnikov, ki zvišujejo potrebno višino zaloge. Vendar se že manj natančno ugotavljanje optimalnih zalog — to se pravi določevanje normativov — izplača, ker ni vseeno ali isti dohodek dosegamo z manjšimi ali večjimi vloženimi sredstvi. Vsekakor je koristnejše, če napr. 200 milijonov Sdin obračamo, namesto da bi bili »zamrznjeni« v zalogah.

Pri prizadevanju za čim manjše zaloge surovin in materiala je najprej potrebno upoštevati razmere na tržišču. Žal ugotavljamo, da je poslovna disciplina na jugoslovanskem trgu na zelo nizki ravni in imajo zaradi tega podjetja nujno večje zaloge, kot bi bilo potrebno, ker dobave niso redne.

Nadaljni dejavnik, ki povzroča večje zaloge kot bi bilo primerno, je nestabilen devizni režim, kar prisiljuje podjetja, da imajo varnostne zaloge.

Večje zaloge od optimalnih povzroča tudi nihanje proizvodnje glede na letni plan. V tem primeru morajo biti zaloge takšne, da ob večjih sunkih še vseeno ne zmanjka materiala. Takega načina proiz-

vodnje se moramo izogibati, ker povzroča večje stroške pri skladiščenju in proizvodnji, kot pa so stroški skladiščenja gotovih izdelkov. Izravnalno funkcijo med trgom in proizvodnjo naj enakopravno prevzame skladišča gotovih surovin in gotovih izdelkov oziroma opravljati jo je treba tako, da nam povzroča čim manjše stroške.

Obstojajo še drugi manj pomembni dejavniki objektivne ali subjektivne prirode, kateri povzročajo odstopanja zalog od optimal-

Tudi delo s slončkom je v tako natrpanem skladišču oteženo

V tako natrpanem skladišču ne more biti pregleda nad surovinami

ne višine in o katerih bomo spregovorili kdaj drugič. Našo pozornost bomo posvetili stroškom skladiščenja, ki jih povzročajo naše zaloge.

Največja postavka med stroški skladiščenja so stroški, ki nastajajo zaradi oddaljenosti in zakupa skladiščnega prostora. (Zdravstveni dom, Podrečje, Študa), ki je povzročitelj tega še neprimeren za skladiščno manipulacijo. Napeti bi bilo potrebno vse sile, da se ta skladišča čimprej ukinejo, ker bi se gradnja novega skladišča hitro izplačala pri prihrankih na delovni sili, transportu in najemnini.

Stroški skladiščenja so večji kot sicer tudi zaradi pomanjkanja prostora. Zgodi se, da včasih isti material preložimo nekajkrat, če tehta 10 t, potem se opravljeno delo poveča na 50 ali več ton.

Navedeni razlogi terjajo čimprejšnjo ureditev skladiščnih prostorov nabavne in prodajne službe, da bi te službe lahko pristopile k racionalizaciji skladiščenja in notranjega transporta ter izboljšanje kvaliteto dela.

L. J.

SAMOUUPRAVLJANJE na višji ravni

(Nadaljevanje s 3. strani)

svoje področje dela bolje poznali in se laže kadrovske izpopolnjevali. Ali bodo ti izvršilni organi na nivoju delovnih enot ali na nivoju podjetja ali na obeh, je stvar dogovora. Če formiramo take organe po delovnih enotah in centralno v podjetju potem bo najbrž težko vsklajevati interese posameznih enot z interesi podjetja kot celote, še posebej, ker nimamo razvitih delovnih enot s samostojnim obračunom. Bilo bi idealno, da bi delavci v delovni enoti odločali o pogojih pridobivanja dohodka, o delitvi dohodka na sklade in osebne dohodke v svoji delovni enoti, o udeležbi pri investicijah v drugi delovni enoti, kar pa za tako majhne delovne enote kot so pri nas po mojem mnenju ni smiselno.

Ne morem si zamisliti kako mislijo tovariši ko govorijo: delovne enote naj bi imele čim več pristojnosti, upravni odbor čim več pristojnosti, direktor široka pooblastila. Ali mislijo, da bodo vsi o vsem odločali, odgovarjal pa nihče; ali mogoče mislijo, da bo na ta način uspelo zadržati staro prakso, da strokovni kolegij preko upravnega odbora odloča o vsem, odgovornost pa prenaša na upravni odbor. Po drugi strani pa bo te pristojnosti za delovne enote najbrž zmanjkalo.

Kaj naj bi bilo riskirano za »dejanske proizvajalce« če v bistvu menjajo samoupravni sistem podjetja tako, da si zagotovijo večji neposredni vpliv na odločitve, ki bodo zadovoljevale njihove materialne in duševne potrebe in večjo osebno odgovornost vseh, ne glede na položaj v podjetju, da bo vsak član podjetja za neodgovorno in slabo delo plačal kot plačalo tkalke. Nič ne morejo izgubiti, lahko samo pridobijo resnično vodilno vlogo, ki jim pripada in ki jo formalno (v ustavi in zakonih) že imajo. Besedi »demokracija« so nekateri že napovedali vojno oziroma jo težko slišijo.

Vsi, ki nasprotujejo demokraciji nasprotujejo demokratičnejšim odnosom v družbi, ker jim to odvzema monopol nad odločanjem, jemlje jim politično moč, ki jim ne pripada. Da pa zakrijejo svoj nepošten odnos do svojih sodelavcev se izgovarjajo, da neposredna demokracija pomeni nered v odnosih. Nič pa ne povedo konkretno kaj naši današnji stopnji razvoja samoupravne družbe in samoupravnemu organizmu v podjetju odgovarja in kaj ne, do kam naj neposredni vpliv delavcev razvijemo, da ne bo »škodoval« razvoj družbe kot celote in podjetja kot osnovne celice te družbe. Govorjenje, da naš dela-

vec oziroma občan ni sposoben realno, racionalno, ekonomsko upravljeno itd. odločati, da ne kaže razvijati samoupravne delitve dela, ker to pomeni sestankarstvo in izgubo časa, da odločitve ne bodo na strokovnem nivoju, naj se upravni odbor poveča, naj se mu da večje kompetence odločanja na še širšem področju dela, vse to je le fasada stare stavbe, ki ima za cilj zakriti birokratske težnje, ki so pri nas bolj zakoreninjene kot je to izgledalo in ki imajo tudi nazorski izvor.

Prav tako je pretirana skrb za kadre na vrhu samo fasada, ki zakriva že omenjene interese in interes kako zavreti resnično perspektivne kadre, ki pomenijo napredek v smislu družbenih odnosov.

Napačno tolmačenje XV. oziroma XIII. amandmaja zvezne oziro-

ma republiške skupščine od strani ljudi z visokim položajem tudi ne moremo jemati kot slučajno zmoto.

Na sestanku ZK, ko razpravljamo o samoupravnem sistemu komunisti predvidno molčijo ali pa se strinjajo s tistimi, ki zagovarjajo napredna stališča v praksi; na sejah samoupravnih organov pa ZK obrnejo hrbet, tako, da se mora komunist, pripadnik iste organizacije tu boriti z njihovimi konservativnimi stališči. Ni mogoče več govoriti o neki monolitni enotnosti v podjetju, če vemo, da smo zelo diferencirani, nazorsko, interesno in dejavno.

ZK se mora boriti za to, da aktivira in usmeri dejavnost članstva in vseh tistih, ki so za enotnost na osnovi interesov za dosledne enakopravne odnose, proti vsakršnemu monopolnemu odločanju ali vplivanju v kakršnih koli posebnih od javnosti ločenih krogih, osebnih zvezah, ki ne delujejo javno, proti pojavljanju in uveljavljanju takšnih monopolnih skupin.

Tone Dolenc

ŽENA OB GROBU (ob dnevu mrtvih)

V megleno jutro je stopala s počasnimi koraki, stopala v koloni in se zopet odtrgala od nje. Krilo ji je segalo daleč pod kolena, že malo ponošena ruta pa ji je še bolj poudarjala njena leta. Na obrazu je imela zarisane globoke gube, ki so naznanjale, da je že veliko pretrpela. V svet je gledala nekam nezaupno in izgledalo je kot da je njen korak nekam nesiguren. Bližala se je pokopališču, kjer so tihoto grobov motili samo pogovori prihajajočih.

Sklonila se je in prižgala svečko, vendar ni bila prva, ki je gorela na tem grobu. Zamislila se je in orosile so se ji oči. Misli so ji uhajale na mlada leta, ko sta se spoznala. Nikoli nista pomislila, da ju lahko kaj loči. Toda prišel je usodni dan in vsi načrti so se razblinili v nič.

Še na pol otrok je bila. Spoznala sta se na plesu. Njeni pogledi so se po naključju srečali. To niso bili vsakdanji pogledi, ampak pogledi, ki so pomenili nekaj več. Sklenila sta, da bosta za vedno ostala skupaj. Bila sta srečna. Rodil se jima je prvi otrok, ki je prinesel še večje zadovoljstvo med njiju. Kdo bi takrat pomislil, da bo nekoč vse to toplo ognjišče pretrgala nenadna smrt.

Toda prišla je usodna vojna. Boriti se je bilo treba za domovino, da je ne bi pograbila požrešna tujčeva roka. Mnogo sta premišljevala in nazadnje sta se odločila, da gre. »Saj se boš vrnil,« mu je večkrat rekla in se nasmehnila. Toda

ta nasmeh je imel vmes grenkobo. Neka temna slutnja ji je včasih stisnila srce. Ostala je sama s sinom, pod srcem pa je nosila še nerojeno bitje. Čakala ga je dan za dnem, gledala proti vratom. Vsak šum, vsak ropot ji je dajal upanja, da prihaja. Ni si mogla misliti, da bi lahko živela sama, brez njega, ki ki je pomenil vse. Kmalu se ji je rodil drugi otrok. Sedaj sta bila dva, ki sta potrebovala očeta in ona, ki je potrebovala moža.

Vendar, zgodilo se je tisto, česar se je najbolj bala. Bila je temna noč, pripravljalo se je k nevihti. Nekom dolgo ni mogla zaspiti, ko nekaj potrka na šipo. S strahom in v negotovosti je odprla okno. Bil je partizan. Beseda mu je zastala v grlu. Po nekaj trenutkih je z drhtečim glasom povedal, da je on padel. Boril se je med prvimi borci. Zadela ga je sovražna krogla. Padel je oblit s krvjo in se ni več gnil.

Svečka na grobu je že skoraj dogorela. Bele krizanteme so se majale v rahlem jesenskem vetru. Spomnila se je, koliko časa že stoji tu. Obrnila se je in odšla proti domu. Množica, ki je nekam hitela je postajala vse bolj redka. Pohitela je, da je ne bi zajela tista neusmiljena samota, ki jo je tolikokrat obdajala. Ko je prišla domov, sa je vsa izmučena vsedla. Mučna je bila ta pot, pa vendar prijetna. Sedaj je bila zopet sama. Samota, to je bilo vse kar si je zaslužila.

Merlin Danica

Proizvodnja v mesecu oktobru 1969

Oddelek	Enota mere	Planirana količina	Izdelana količina	%
1. Trakotkalnica	000 vot.	85.680	91.593	107
2. Tkalnice šir. tkanin	000 vot.	447.672	456.413	102
3. Mikalnica	kg	82.390	77.240	94
4. Konfekcija vložki	ND	4.139.963	4.330.027	105
5. Cigaretni filtri	000 kom	471.599	450.250	95
		187.000	155.893	83

Tako kot v prejšnjih mesecih je dosega proizvodnega plana, tudi v mesecu oktobru zadovoljiva. Posamezni oddelki proizvodnega plana niso dosegli zaradi hitrega prilaga-

janja trenutnim tržnim razmeram.

V celoti zajeta proizvodnja, katera se odraža v oddelku konfekcije z izjemo cigaretnih filtrov je svoje obveznosti izpolnila.

KOLEKTIVU

Naše mesto in z njim tudi naše podjetje je doletela strahovita elementarna nesreča. V teh trenutkih obupa in nemoči nam je vaše podjetje prvo priskočilo na pomoč. Ta vaša plemenitost nas je ohrabrila in nam dala vedeti, da v teh trenutkih nismo sami. Ohrabreni s človeško in prijateljsko solidarnostjo, ki ste nam jo izkazali, smo se podali na delo, da odstranimo vse posledice te katastrofe. Prepričani smo, da bomo uspeli, a pri tem ima velike zasluge vaša nesebična pomoč.

Kolektiv Fabrike se vam zahvaljuje z upanjem, da na to nikdar ne bo potrebno vrniti v podobnem primeru.

Kolektiv Fabrike Duhana
Banja Luka

Iz prometa

Ko je tov. Dušan prevzel častno funkcijo urednika našega lista »TO-SAMA« mi je rekel naj napišem kak članek. Ker se je to prigovarjanje ponavljalo, sem res začel premišljevali kaj naj napišem o prometu. Potem sem se pa le spomnil na nek resničen ali pa naj bo neresičen vic.

Neki voznik tovornjaka je imel spremljevalca z govorno napako — jecjal je. Ko sta vozila po mestu ga je voznik vpraševal pred križišči, če je cesta na njegovi strani

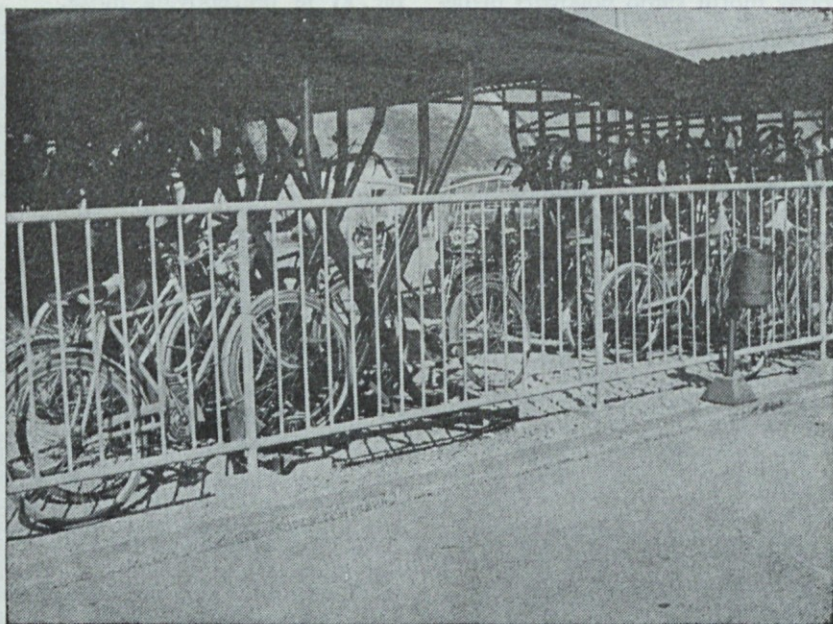
prosta. Spremljevalec mu odgovori: »Ffffff rej«. Voznik pelje skozi in mu zaradi slabega pregleda pri drugem križišču spet zastavi enako vprašanje. Spremljevalec pogleda in zajeclja: »Ffffff rej«. Voznik nadaljuje vožnjo skozi križišče že pri prvi izgovorjeni črki. Pripeljeta se do tretjega križišča, spremljevalec pogleda ven in že izgovori črko »f«. Voznik seveda takoj spelje in šele ko pride do trčenja sliši, da je spremljevalec rekel »fffffiičo«.

Ivan Kos

MISLI

- Vsak problem ima dve lastnosti: je problematičen in rešljiv.
- Težko je na kratko povedati, kako je, če pa bi dolgo govorili, bi se medtem spremenilo.
- Življenje je inteligenčen test, pri katerem se bedaki običajno najboljše odrežejo.
- Prav ima vselej tisti, ki mu tega ni treba dokazati.

Kolesarji, šoferji in red

Staro slovensko pravilo pravi, da je red lepa čednost. Zato je težko za tiste naše kolesarje, ki se tega zavedajo. Zjutraj namreč zapeljejo kolo na svoje mesto, ob dveh pa mnogokrat pri najboljši volji ne pridejo kmalu do njega. Nekateri prislonijo kolesa na drugega, marsikatero kolo leži na tleh in podobno. Ni čudno, da se je pojavilo že precej okvar na kolesih. Bila so izrečena opozorila, ki pa niso dosti zalegla. Koliko je bilo že strganih nogavic, zamazane obleke, vse zato ker nekateri kljub temu, da je dovolj prostora ne postavljajo kolesa tja, kamor bi jih morali.

Hude krvi pa ne povzročijo le kolesarji. Se celo nekateri avtomobilisti napravijo kakšen nered. Tebi nič, meni nič postavi avto pred vrata kolesarnice in jih tako dobesedno blokira, potem se pa pririvamo, da uspemo priti iz te nepotrebne gneče.

Dragi sodelavci, le trohnično dobre volje in nekoliko občuta za red, pa bo šlo vse tako kot je prav, brez težav in nesrečnih lukenj v nogavicah.

R.A.

Ni kaj lep pogled v našo kolesarnico

Kadrovske vesti

V času od 12. 11. do 11. 12. 1969 praznujejo svoj rojstni dan:

KONFEKCIJA: 26. 11. Burja Julka, 2. 12. Gostič Francka, 6. 12. Gotar Marija, 25. 11. Hribar Kati, 2. 12. Jeretina Marica, 19. 11. Krušnik Mimi, 20. 11. Lederer Betka, 27. 11. Osovnik Marija, 24. 11. Pančur Majda, 28. 11. Podbevšek Milka, 13. 11. Rode Zinka, 4. 12. Rihtarič Jožica, 3. 12. Stupica Marija, 8. 12. Rožič Marija, 14. 11. Vrhovnik Gizela, 11. 12. Hafner Tatjana.

CIGARETNI FILTRI: 20. 11. Pavlič Andrej, 23. 11. Prašnikar Betka, 16. 11. Svetlin Jožica, 15. 11. Vrbanič Marija, 23. 11. Lukanc Tončka, 11. 12. Hafner Štefka, 17. 11. Nakrst Marija.

BELILNICA: 29. 11. Kokalj Franc, 23. 11. Osolin Franc, 22. 11. Pestotnik Dorca.

TKALNICA OVOJEV: 27. 11. Andrejka Andrej, 10. 12. Majdič Pavla, 9. 12. Deisinger Štefka, 6. 12. Ivanetič Majda, 17. 11. Kolbl Cilka, 11. 12. Miklavčič Fani, 9. 12. Kokalj Cilka.

TKALNICA GAZE: 29. 11. Grad Francka.

TKALNICA ZVEZDA: 27. 11. Križnar Ivanka, 5. 12. Sušnik Marija.

AVTOMATSKA TKALNICA: 12. 11. Sevšek Slavka, 22. 11. Vehovec Andrej, 21. 11. Marolt Kristina, 13. 11. Zadravec Slavica.

PRIPRAVLJALNICA: 22. 11. Ferlič Cilka, 9. 12. Koprivnikar Rozka, 24. 11. Gostič Angelca.

SPLOŠNO KADROVSKI SEKTOR: 11. 12. Sinkovec Marija, 11. 12. Štrukelj Jože.

KOMERCIALNI SEKTOR: 17. 11. Capuder Albert, 2. 12. Debevc Marjan, 7. 12. Jeretina Franc, 29. 11. Leskovec Janez.

GOSPODARSKO RAČUNOVODSKI SEKTOR: 11. 12. Bunič Kristina, 30. 11. Kavka Marija, 13. 11.

Limovšek Milena, 18. 11. Matjan Marija.

POMOŽNI OBRATI: 16. 11. Rožič ing. Franc, 12. 11. Kerč Miha.

TEHNIČNI SEKTOR: 9. 12. Breznik ing. Helena.

ODŠLO IZ PODJETJA:

57 konfekcionerk — potekel določen čas
7 tkalk — potekel določen čas
1 konfekcionerka — samovljino

Poročila se je:

Klopčič Marinka, por. Sedeljšak. Na novi življenjski poti ji želimo mnogo razumevanja!

Rodili so se:

Lisjak Marjeti — hči, Mavsar Heleni — hči, Jesenko Tatjani — hči, Jamšku Francu — sin, Kosar Mariji — sin, Prelesnik Julki — hči, Drnulovec Urški — sin, Jeretina Dragici — hči, Mohar Heleni — hči. Čestitamo!

B. V.

Mogoče ne vemo

HIPOVITAMINOZA — pomanjkanje vitaminov v telesu in motnje ali bolezni, ki iz tega izvirajo.

HOMO SAPIENS — »razumni človek«, znanstvena oznaka za sedanje stopnjo v razvoju človeka.

HORTENZIJA — lepotna cvetlica, doma na Kitajskem in Japonkem. Poimenoval jo je botanik Commerson po imenu svoje prijateljice.

GARNI HOTEL — gostišče le s stanovanjem, brez hrane.

IKEBANA — (po japonsko: jezik cvetic) način aranžiranja cvetic, pri čemer ima položaj cvetov svoj pomen (izraža veselje, sožalje ipd).

IMAGINAREN — izmišljen, neresničen.

IMOBILEN — negiben, nepremičen.

IMPERATIV — ukaz, zapoved.

IMUN — varen, zaščiten (pred zloni, boleznijo).

INAVGURACIJA — slovesno ustoličenje (n.pr. predsed. v ZDA).

INCEST — krvoskrunstvo, spolni akt med osebama, ki sta v tako ozki stopnji sorodstva, da zakon med njima ni dovoljen, (n.pr. med bratom in sestro).

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

Uredniški odbor našega časopisa se iskreno zahvaljuje vsem reševalcem Tosaminih križank za sodelovanje in jim obenem sporoča, da je v predpisanem roku prejel enaindvajset rešitev iz oktobrske številke. Toda pravičnih je bilo samo deset.

Žreb je bil nepristransko v tem mesecu namenjen ženskemu spolu: I. nagrada: dipl. ing. Helena Breznik

II. nagrada: Merkužič Danica
Nagrajenkama iskreno čestitamo! Za ilustracijo podajamo še nekaj dejstev. Razmerje med moškimi in ženskimi reševalci (podatki veljajo za pravilno rešeno križanko v prejšnji številki) je 1:8 v korist nežnega spola. Nepravilne rešitve so bile v glavnem le zaradi ene besede: produkt taljenja je — talina; mnogi pa so napisali talila — kar pomenijo sredstva za taljenje.

Želimo, da bo v prihodje še več rešitev in to predvsem pravičnih. Iz proizvodnje je bila tokrat le ena pravilna.

Uredniški odbor

ZAHVALA

Vsem sodelavkam se iskreno zahvaljujem za sočustvovanje, poklonjeno cvetje in znatno denarno pomoč ob izgubi moje drage mame.
Silva Zajc

Izdaja Tovarna sanitetnega materiala Domžale

Urejuje uredniški odbor:

Urška Kersnik, Danica Merlin, Ivanka Osolin, Marija Presekar, Tone Arnuš, Slavko Bajec, oec., Franc Cerar, Dušan Dovgan, Miha Kerč, Janez Leskovec, Štefan Rozman, Tone Teran in Dušan Borštnar, odgovorni urednik.

Tiska Papirkonfekcija Krško, obrat Valvasorjeva tiskarna
Naklada 800 izvodov

NAGRADNA KRIŽANKA

